แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

ไมตรี ไชยมงคล[1] และปรทิพย์ ฟักเจริญ[2]
[1]คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตชลบุรี
[2]คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย และเพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิจัยประเภทการวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิค EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อกำหนดขอบข่ายและรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยการสังเคราะห์เนื้อหาจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 17 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก และ 2) การรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 17 คน ด้วยเทคนิคเดลฟาย 2 รอบ เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่มีความเป็นไปได้ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันและใช้แบบสอบถามชนิดมาตรประมาณค่า 5 ระดับ หาฉันทามติของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยการคำนวณค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยแสดงว่าสภาพปัญหาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยที่ได้มาจากข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ มี 66 องค์ประกอบย่อย โดยมีรูปแบบที่เป็นแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบมี 65 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก 4) ด้านรายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว 5) ด้านกิจกรรม และ 6) ด้านการบริการเสริม

คำสำคัญ: แนวโน้ม; การท่องเที่ยวเชิงกีฬา; ผู้สูงอายุ

Corresponding Author: นางสาวปรทิพย์ ฟักเจริญ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตกรุงเทพ
Email: Porratip@windowslive.com

TREND OF SPORTS TOURISM FOR SENIOR CITIZENS IN THAILAND

Maitree Chaimongkol[1] and Porratip Fugcharoen[2]
[1]Faculty of liberal arts, Thailand National Sports University Chon Buri Campus
[2]Faculty of liberal arts, Thailand National Sports University Bangkok Campus

ABSTRACT

This research aimed to study the problems in sports tourism of Senior Citizens in Thailand, and to create and develop a sports tourism model for Senior Citizens in Thailand. The research was conducted by using future research methods with EDFR technique (Ethnographic Delphi Futures Research). Including 2 phases. First, Collection of qualitative data to be used as basic guidelines for frameworks of each element to Study problems in sports tourism of Senior Citizens in Thailand by using content analyses from in-depth interviews with 17 experts. Second, Collection of quantitative data through two rounds of Delphi technique to study possible elements and consensus among 17 experts. Using a five point rating scales questionnaire, the data were analyzed in terms of median, mode, and inter-quartile range. Problems in sports tourism for Senior Citizens in Thailand derived from qualitative data which was a trend that is expected to occur in the future the in-depth interview consisted findings showed 66 elements classified into 6 aspects. With a model that was the trend of Sports Tourism for Senior Citizens in Thailand showed 65 elements classified into 6 aspects. Those aspects were 1) attractions; 2) accessibility; 3) amenities; 4) available packages; 5) activities; and 6) ancillary services

Keywords: Trend; Sports; Tourism; Senior Citizens

Corresponding Author: Ms.Porratip Fugcharoen Thailand National Sports University Bangkok Campus
Email: Porratip@windowslive.com

บทนำ

ในปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้หลักของประเทศไทย ช่วยลดปัญหาการขาดดุลการค้ากับต่างประเทศ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจของท้องถิ่นเนื่องจากการท่องเที่ยวช่วยสร้างอาชีพและการจ้างงานทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น อีกทั้งยังช่วยยกมาตรฐานการครองชีพในท้องถิ่น ดังนั้นการท่องเที่ยวในประเทศไทยจึงมีการปรับตัวของการท่องเที่ยวให้มีหลากหลายรูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ของโลก เพื่อให้มีการเติบโตอย่างมีคุณภาพสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sports Tourism) ถือเป็นอีกรูปแบบการท่องเที่ยวหนึ่งของประเทศไทยที่น่าสนใจเนื่องจากสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจำนวนมากและช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับการท่องเที่ยวจากการศึกษาข้อมูลพบว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงกีฬามักใช้จ่ายสูงกว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ถึง 3 - 4 เท่า ในขณะเดียวกันยังใช้การท่องเที่ยวเชิงกีฬาเป็นโอกาสในประชาสัมพันธ์สถานที่จัดการแข่งขัน เพื่อยกระดับให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และจากผลการสำรวจของบริษัทวิจัยการตลาด Technavio คาดว่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬาจะมีมูลค่าถึง 5.7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2564 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 32% ต่อปี (CAGR) ในช่วงปี 2559 - 2564 ดังนั้นจากกระแสความนิยมการท่องเที่ยวเชิงกีฬา จึงทำให้การท่องเที่ยงเชิงกีฬามีแนวโน้มการเติบโตอย่างรวดเร็ว (Online news RYT9, 2018)

การท่องเที่ยวเชิงกีฬามีหลายรูปแบบ อาทิ 1) การท่องเที่ยวเพื่อร่วมลงเล่นกีฬาเป็นการท่องเที่ยวรูปแบบหนึ่งที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากเดิมที่การเดินทางเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬากระจุกตัวอยู่เฉพาะในกลุ่มนักกีฬามืออาชีพของกีฬาบางประเภทแต่ในระยะหลังเมื่อความนิยมออกกำลังกายมีมากขึ้นเพื่อดูแลสุขภาพตนเอง อีกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนในหลายประเทศนิยมจัดอีเวนต์ที่ผนวกกิจกรรมกีฬาเข้ากับการท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้ทั้งนักกีฬามืออาชีพและนักกีฬามือสมัครเล่นจำนวนมากสามารถเข้าร่วมได้ ที่เห็นได้ชัดคือการวิ่งมาราธอน การปั่นจักรยาน ซึ่งอีเวนต์รูปแบบดังกล่าวมีจัดขึ้นตลอดทั้งปี ทั้งที่เป็นงานใหญ่และงานเล็ก ซึ่งหลายอีเวนต์ที่ประสบความสำเร็จมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพื่อร่วมลงเล่นกีฬามีจำนวนมากจนสถานที่ไม่สามารถรองรับผู้สนใจได้ 2) การท่องเที่ยวเพื่อร่วมชมการแข่งขันกีฬา เป็นการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเข้าร่วมเชียร์นักกีฬาหรือชมการแข่งขันกีฬาในสถานที่ต่าง ๆ ที่จัดการแข่งขันขึ้นทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ อาทิ โอลิมปิกฤดูร้อน โอลิมปิกฤดูหนาว การแข่งขันรถยนต์ Formula One Grand Prix และฟุตบอลโลก เป็นต้น สำหรับในประเทศไทยหลายจังหวัดเกิดการตื่นตัวในการพัฒนาให้เป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงกีฬา และ 3) การท่องเที่ยวในสถานที่ที่เป็นต้นกำเนิดของกีฬาหรือการเข้าค่ายฝึกกีฬากับนักกีฬาที่มีชื่อเสียง อาทิ กีฬามวยไทยที่มีชื่อเสียงระดับโลกและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในแต่ละท้องถิ่น อย่างเช่น มวยไชยา มวยโคราช ล้วนมีส่วนช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยวที่สนใจเดินทางมาเข้าคอร์สฝึกมวยไทยกับค่ายมวยที่มีชื่อเสียง

จากกระแสการท่องเที่ยวเชิงกีฬาที่มีแนวโน้มเติบโตเป็นอย่างดีดังกล่าว นับเป็นโอกาสของประเทศไทยในการต่อยอดสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงกีฬา แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มนักท่องเที่ยวของไทยขยายวงกว้างขึ้นกอปรกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรโลกในช่วงที่ผ่านมาพบว่า การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ซึ่งมีแนวโน้มจำนวนและสัดส่วนของผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2548 คือมีสัดส่วนประชากรผู้สูงอายุสูงถึงร้อยละ 10 และตามการคาดประมาณประชากรของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในปี 2564 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ ซึ่งประชากรอายุ 60 ปี ขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี 2574 ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมสูงวัยระดับสุดยอด เมื่อประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอายุประชากรไทยเป็นประชากรสูงวัย จึงเป็นภาวการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้คณะผู้วิจัยตั้งคำถามว่าจะทำ

อย่างไรให้การท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศให้ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน (Somsak Chunharasmi, 2010)

ดังนั้น จากความสำคัญและที่มาของปัญหาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษา “แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการหารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ซึ่งในอนาคตประเทศไทยจะเป็นประเทศที่มีผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในประเทศ และมีแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นแล้วประเทศไทยต้องมีการรับมือด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุตามแนวคิดองค์ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อเป็นทางเลือกในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยต่อไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย
2. เพื่อสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

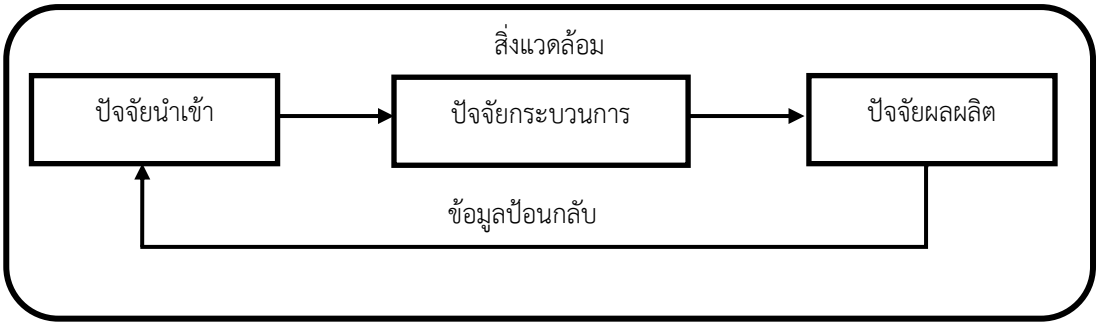
สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาสภาพปัญหาการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย บนพื้นฐานของทฤษฎีระบบในส่วนที่เกี่ยวกับแนวคิดโครงสร้างหน้าที่นิยมที่แสดงคุณลักษณะของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต สามารถใช้สร้างและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยได้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) โดยมีจุดมุ่งหมายในการสร้างและพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุ ที่สามารถนำไปใช้ในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยได้ การวิจัยในครั้งนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D)

การสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยจำเป็นต้องแบ่งย่อยออกเป็นองค์ประกอบมาตรฐานด้านต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้นำทฤษฎีระบบ (Systems Theory) มาใช้เป็นกรอบในการกำหนดองค์ประกอบการท่องเที่ยวโดยทฤษฎีระบบได้อธิบายลักษณะสำคัญของ “ระบบ” ว่าระบบประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) ปัจจัยผลผลิตหรือสิ่งส่งออก (Output) ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment) ดังภาพ

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ภายในระบบ

จากภาพที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุมีลักษณะเป็นระบบ ๆ หนึ่งซึ่งต้องอาศัยปัจจัยนำเข้า อันได้แก่ ทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการสร้างรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับ

ผู้สูงอายุ เพื่อให้เกิดผลผลิตตามที่องค์กรต้องการ โดยมีสิ่งแวดล้อมขององค์กรและข้อมูลป้อนกลับเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้องค์กรมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้ องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในระบบมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน ผลผลิตที่มีคุณภาพย่อมเป็นผลมาจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการที่มีคุณภาพด้วย ดังนั้น หากการองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงกีฬาในประเทศได้นำปัจจัยนำเข้าหรือทรัพยากรที่มีคุณภาพมาใช้ในการดำเนินงานที่มีคุณภาพ ก็ย่อมส่งผลให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุที่มีคุณภาพด้วย

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิจัยอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) โดยเป็นการผสมผสานระหว่างเทคนิคการวิจัยแบบ EFR (Ethnographic Futures Research) และ Delphi เข้าด้วยกัน ทั้งสองเทคนิคช่วยแก้จุดอ่อนของแต่ละแบบได้เป็นอย่างดี โดยในรอบแรกของการวิจัย จะใช้การสัมภาษณ์แบบเทคนิค EFR หลังจากสัมภาษณ์ในรอบแรกผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์แล้วสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งมักจะเป็นแบบสอบถามแล้วส่งไปให้ผู้เชี่ยวชาญตอบตามรูปแบบของเทคนิค Delphi เทคนิคนี้จะเข้าไปอยู่ในกรอบการวิจัยในทฤษฎีระบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือวิจัย EDFR รอบที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi - structure interview) ชนิดปลายเปิด (open - ended) รวมทั้งสิ้น 6 ด้าน ดังนี้ 1) ดึงดูดใจ (Attractions) 2) ความสามารถในการเข้าถึง (Accessibility) 3) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) 4) รายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Available Packages) 5) กิจกรรม (Activities) และ 6) การบริการเสริม (Ancillary services)

2. เครื่องมือวิจัย EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 เป็นแบบสอบถามแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย แบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 66 ข้อ ชนิดมาตรประมาณค่า (rating scales) 5 ระดับ และคำถามใน แบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ด้วยการหาค่า IOC (The Index Of Item - Objective Congruence) โดยผู้วิจัยพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ได้จำนวน 6 ข้อ จาก 6 ข้อนำแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 ดังกล่าวไปเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ 17 คน และนำกลับมาวิเคราะห์หาค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) พร้อมกันนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS (เลขลิขสิทธิ์ที่ D0EJ9LL) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.982 ได้เป็นแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3

นำแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3 ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญพร้อมแสดงชุดป้อนกลับเชิงสถิติ (statistical feedbacks) ที่ประกอบด้วยค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม(mode) และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการยืนยันคำตอบเดิม และเปลี่ยนคำตอบใหม่ได้อย่างยืดหยุ่น

การขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

การขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ดำเนินการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ไปยังมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ เลขที่ 016/2563 รับรองเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564

การเก็บรวมรวบข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ EDFR รอบที่ 1 และเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนรวมทั้งสิ้น 3 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 เก็บรวบรวมข้อมูล EDFR รอบที่ 1 กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 17 คน โดยการนัดหมายเข้าพบกลุ่มผู้เชี่ยวชาญเพื่อสัมภาษณ์ครั้งละหนึ่งคน เป็นลักษณะการสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัว

ระยะที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูล EDFR รอบที่ 2 โดยการส่งแบบสอบถามให้กับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเองและรอเก็บแบบสอบถามของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 17 คน ด้วยตนเอง

ระยะที่ 3 เก็บรวบรวมข้อมูล EDFR รอบที่ 3 โดยการส่งแบบสอบถาม เช่นเดียวกับระยะที่ 2 พร้อมแสดงชุดป้อนกลับเชิงสถิติ (statistical feedbacks) ประกอบด้วยค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) ให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพิจารณาการยืนยันคำตอบเดิมและเปลี่ยนคำตอบใหม่ได้อย่างยืดหยุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัย เรื่อง แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย คณะผู้วิจัยใช้โปรแกรม Microsoft Word 2010 เป็นซอฟท์แวร์ด้านการจัดการเอกสารเพื่อจัดเก็บและวิเคราะห์เนื้อหา ใช้โปรแกรม Microsoft Excel 2010 เพื่อเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลออนไลน์ของ Google Docs เพื่อจัดเก็บข้อมูล EDFR รอบที่ 2 รวมทั้งใช้ในการประมวลผลค่า IOC (Item Objective Congruence Index) และการคำนวณค่าร้อยละ (percentage) นอกจากนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป IBM SPSS Statistics 22 Student version for Microsoft Windows 10 (เลขลิขสิทธิ์ที่ D0EJ9LL) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อหาค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และค่าพิสัยระหว่าง ควอร์ไทล์ (interquartile range) รวมถึงใช้ในการประมวลผลค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) หรือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือ alpha coefficient

การวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยอนาคตด้วยเทคนิค EDFR ภายใต้ทฤษฎีระบบโดยมีระยะของการวิจัย 3 ระยะ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 (EDFR รอบที่ 1) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยการจัดกลุ่มข้อมูลที่มีคุณลักษณะซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แล้วกำหนดประเด็นประเภท และหัวข้อที่สามารถนำเสนอข้อค้นพบที่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีความหมายตามวัตถุประสงค์และประเด็นที่ต้องการศึกษาตามบริบทของประเทศไทย จากนั้นทำการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการสกัดความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยการนำความคิดเห็นของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมาลงรหัสข้อมูล ตีความ หาความหมาย และจัดชุดของข้อมูล พร้อมด้วยการจัดทำความถี่ของประเด็นแนวโน้มที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญกล่าวถึง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 (EDFR รอบที่ 2) มีการใช้เทคนิควิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ 1) การคำนวณค่ามัธยฐาน (median) 2) การคำนวณค่าฐานนิยม (mode) 3) การคำนวณค่าขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 3 (EDFR รอบที่ 3) มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 2 จำนวน 17 ชุด ใช้การคำนวณค่ามัธยฐาน (median) และขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) ของแต่ละข้อความ เพื่อแสดงตำแหน่งของค่ามัธยฐาน (median) ค่าฐานนิยม (mode) และขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) จำนวน 66 ข้อ เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (rating scales) โดยกำหนดระดับคะแนนจาก 1 คะแนนถึง 5 คะแนน

3.2 การคำนวณค่ามัธยฐาน (median) และขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) ของแต่ละข้อความใช้การคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐาน (median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และมีขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) ไม่เกิน 1.50 รวมถึงการนำค่ามัธยฐาน (median) กับค่าฐานนิยม (mode) ที่แตกต่างกันไม่เกิน 1 ไปกำหนดเป็นรูปแบบโดยการนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง ทั้งนี้ ในกรณีที่ข้อความใดมีค่ามัธยฐาน (median) ตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไปและมีขอบเขตพิสัยระหว่างควอร์ไทล์ (interquartile range) มากกว่า 1.50 แต่มีค่ามัธยฐาน (median) กับค่าฐานนิยม (mode) แตกต่างกันไม่เกิน 1 ผู้วิจัยจะนำไปกำหนดเป็นแนวโน้มในข้อคำถาม การแปลความหมายของข้อมูลจากแบบสอบถาม EDFR รอบที่ 3

ตารางที่ 1 แสดงสรุปภาพรวมแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย	องค์ประกอบย่อยทั้งหมด	แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นหรือเป็นจริง					องค์ประกอบย่อยที่พึงประสงค์		ความสอดคล้องของความเห็น		องค์ประกอบที่คัดเลือก
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	พึงประสงค์	ไม่พึงประสงค์	สอดคล้อง	ไม่สอดคล้อง	
1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ	15	5	10	-	-	-	15	-	10	5	15
2. ด้านความสามารถในการเข้าถึง	6	-	6	-	-	-	6	-	-	6	6
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	19	8	10	1	-	-	19	-	5	14	19
4. ด้านรายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว	10	2	8	-	-	-	10	-	-	10	10
5. ด้านกิจกรรม	10	3	7	-	-	-	9	1	1	9	9
6. ด้านการบริการเสริม	6	3	3	-	-	-	6	-	2	4	6
รวม	**66**	**21**	**44**	**1**	**0**	**0**	**65**	**1**	**18**	**48**	**65**

จากตารางที่ 1 พบว่า เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีทั้งหมด 66 องค์ประกอบย่อยใน 6 องค์ประกอบหลัก สามารถสรุปเป็นองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยที่กลุ่มผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นหรือเป็นจริงมากที่สุด องค์ประกอบที่พึงประสงค์และมีความเห็นสอดคล้องกัน ทั้งหมด 65 องค์ประกอบย่อย

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบที่ 1 ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi - structure Interview) ชนิดปลายเปิด (Open - ended) ด้วยวิธีแยกสัมภาษณ์ครั้งละคน เกี่ยวกับแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ได้องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย 6 องค์ประกอบ จำนวน 66 องค์ประกอบย่อย กล่าวคือ 1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีจำนวน 15 องค์ประกอบย่อย 2) ด้านความสามารถในการเข้าถึง มีจำนวน 6 องค์ประกอบย่อย 3) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีจำนวน 19 องค์ประกอบย่อย 4) ด้านรายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว มีจำนวน 10 องค์ประกอบย่อย 5) ด้านกิจกรรม มีจำนวน 10 องค์ประกอบย่อย 6) ด้านการบริการเสริม มีจำนวน 6 องค์ประกอบย่อย

2. ผลการวิเคราะห์ EDFR รอบที่ 2 และรอบที่ 3 ซึ่งเป็นการทำ Delphi สองรอบโดยใช้แบบสอบถามประกอบข้อคำถามขององค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย จำนวน 66 ข้อ ชนิดมาตรประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scales) และสอบถามความคิดเห็นถึงองค์ประกอบในแต่ละด้านเป็นสิ่งที่พึงประสงค์หรือไม่พึงประสงค์ในข้อคำถามนั้น สรุปผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสิ่งดึงดูดใจ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ และเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบย่อย จาก 15 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบและเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบย่อย จาก 15 องค์ประกอบย่อย ส่วนองค์ประกอบที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อย จาก 15 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่าง

ระหว่าง (Mo-Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบย่อย จาก 15 องค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบที่ 2 ด้านความสามารถในการเข้าถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo-Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบย่อย จาก 6 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ และเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบย่อย จาก 19 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ และเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อย จาก 19 องค์ประกอบย่อย

ส่วนองค์ประกอบที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 4 องค์ประกอบย่อย จาก 19 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 9 องค์ประกอบย่อย จาก 19 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับปานกลาง เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อย จาก 19 องค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบที่ 4 ด้านรายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบย่อย จาก 10 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 8 องค์ประกอบย่อย จาก 10 องค์ประกอบ

องค์ประกอบที่ 5 ด้านกิจกรรม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ และเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อย จาก 10 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก มีความเห็นไม่สอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบและเป็นองค์ประกอบที่ไม่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อยจาก 10 องค์ประกอบย่อย

ส่วนองค์ประกอบที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบย่อย จาก 10 องค์ประกอบย่อยส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีจำนวนทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบย่อย จาก 10 องค์ประกอบย่อย

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการบริการเสริม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด มีความเห็นสอดคล้องในแต่ละองค์ประกอบ และเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ มีจำนวนทั้งสิ้น 2 องค์ประกอบย่อย จาก 6 องค์ประกอบย่อย

ส่วนองค์ประกอบที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo - Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ มีจำนวนทั้งสิ้น 1 องค์ประกอบย่อย จาก 6 องค์ประกอบย่อย ส่วนที่มีโอกาสเป็นไปได้ในระดับมาก เป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่สอดคล้อง แต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างระหว่าง (Mo-Md)≤1 เพื่อเป็นการสนับสนุนความสอดคล้องกันของความคิดเห็นจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีจำนวนทั้งสิ้น 3 องค์ประกอบย่อย จาก 6 องค์ประกอบย่อย

สำหรับ EDFR ในรอบที่ 3 นั้นไม่มีการเปลี่ยนแปลงจาก EDFR ในรอบที่ 2 ผู้วิจัยจึงคัดเลือกองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ที่เป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่องแนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยนี้แสดงถึงความสำคัญขององค์ประกอบในการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยในแต่ละด้านสามารถคัดเลือกองค์ประกอบ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นองค์ประกอบที่พึงประสงค์และมีโอกาสเป็นไปได้สูงตามหลักเกณฑ์การวิจัยแบบ EDFR จำนวน 65 องค์ประกอบย่อย ผู้วิจัยขอนำเสนอองค์ประกอบดังกล่าวเป็นรายด้านดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 ด้านสิ่งดึงดูดใจ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นไปได้มากที่สุด ในความเป็นเอกลักษณ์และความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ มีความโดดเด่นของเทศกาลประจำปี หรือวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น และมีความแตกต่างจากที่อื่น ๆ ความมีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปในเทศกาลประจำปี หรือวัฒนธรรมประเพณีในท้องถิ่น และความสวยงามของสถาปัตยกรรมในท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ อรัสธรรม พรหมมะ ระพีพรรณ ทองห่อ มงคล นาครัตน์ และเทวรรณ นวลักษณ์ (Arasatham Phromma, Rapeepan Thonghor, Mongkol Nakarat, & Thewan Nawalak, 2005) ที่ว่า ประชาชนมีความต้องการให้พัฒนาการกีฬาและการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งจะช่วยดึงดูดนักท่องเที่ยว และต้องการให้พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติให้คงสภาพเดิมอย่างยั่งยืน รวมทั้งจัดสร้างแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อการท่องเที่ยวด้านกีฬาและการออกกำลังกายเพิ่มขึ้นเพื่อเพิ่มประเภทการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และสอดคล้องกับ มณีวรรณ ผิวนิ่ม (Maneewan Phiwnim, 2004) ที่ว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำมีผลกระทบต่อชุมในด้านบวกมากกว่าด้านลบ นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยให้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรม ช่วยกระตุ้นให้คนในชุมชนสนใจประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมท้องถิ่น คนในชุมชนเห็นตรงกันว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำช่วยสร้างชื่อเสียงให้แก่ชุมชน และสอดคล้องกับ นิตย์ หทัยวสีวงศ์ สุขศรี (Nitt Hathaiwasiwong Suksri, 2007) ที่ว่าเมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยพบว่าภาพลักษณ์เกาะสมุยในทัศนะของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เป็นภาพลักษณ์เชิงบวกระดับที่สูง คือ ภาพลักษณ์ด้านอารมณ์และความรู้สึก ภาพลักษณ์ด้านสังคม ภาพลักษณ์ด้านธรรมชาติ และภาพลักษณ์ด้านสภาวการณ์ และสอดคล้องกับ ฤดี หลิมไพโรจน์ และไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew, 2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ด้านแหล่งท่องเที่ยว: มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียง มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม คงอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม ได้สัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทัศนียภาพสวยงาม มีศักยภาพในการพัฒนาต่อไปในอนาคต และสอดคล้องกับ จันทรขจร ถูกฤทัย (Chandrakhajorn Chooruthai, 2013) โดยผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามการรับรู้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพบว่า ก่อนเดินทางมาเยือนและหลังเดินทางมาเยือน นักท่องเที่ยว

มีการรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก และด้านวัฒนธรรมพบว่าก่อนเดินทางมาเยือน นักท่องเที่ยวมีการรับรู้ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ มีการรับรู้อยู่ในระดับปานกลาง และหลังเดินทางมาเยือน มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ กันยรัชน์ ศรีจันทร์ (Kanyarat Srichan, 2005) ได้ศึกษาการรับรู้ของผู้มาเยือนต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราด พบว่า ความพยายามในการส่งเสริมภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของหมู่เกาะช้างในอนาคต ควรมุ่งเน้นการนำเสนอความโดดเด่นเชิงความหลากหลายของทรัพยากรท่องเที่ยว อันได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น และสอดคล้องกับ นัสซ่า มอสซาตาฟา และไรซิงเกอร์ (Nassar, Mosatafa, & Reisinger, 2015) พบว่า แรงจูงใจในการเดินทางและภาพลักษณ์การรับรู้และความรู้สึก มีอิทธิพลอย่างสำคัญต่อความตั้งใจของนักท่องเที่ยวชาวคูเวตที่ไปยังจุดหมายปลายทางของอิสลาม

องค์ประกอบที่ 2 ด้านความสามารถในการเข้าถึง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นไปได้มาก คือ ถนนมีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ขับขี่ปลอดภัย มีเส้นทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่าย สะดวก ไม่ซับซ้อน มีที่จอดรถสาธารณะที่เพียงพอสำหรับรองรับจำนวนรถที่เข้ามาโดยเฉพาะในช่วงที่มีนักท่องเที่ยวหนาแน่น มีป้ายบอกทางตามทางแยก เพื่อไปจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งอยู่ภายในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งป้ายแสดงแผนที่ภายในแหล่งท่องเที่ยว มีการให้บริการรถหรือเรือสาธารณะไปยังแหล่งท่องเที่ยว เป็นเวลาสม่ำเสมอ และมีการออกแบบ “อารยสถาปัตย์ (Universal Design)” ในแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับคนพิการ/ผู้สูงอายุ อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กุลนิภัทร์ บุญรุ่ง (Kunnipat Bunrung, 2010) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุยของนักท่องเที่ยวชาวไทย ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกท่องเที่ยวเกาะสมุย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสถานที่ท่องเที่ยว ด้านความสะดวกในการท่องเที่ยว ด้านข้อมูลข่าวสารในการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ฤดี หลิมไพโรจน์ และไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew, 2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ด้านการเดินทาง: มีที่จอดรถสะดวกเพียงพอ มีรถโดยสาร บริการเพียงพอ สามารถเข้าถึงได้สะดวก การจราจรไม่ติดขัด และสอดคล้องกับ จิตติมา คนตรง (Jittima Kontrong, 2005) ได้ศึกษาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยพบว่า ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นเชิงบวก ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า จำนวนครั้งของการท่องเที่ยว และการรับรู้ข่าวสารการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับภาพลักษณ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยตามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย

องค์ประกอบที่ 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยเป็นไปได้มากที่สุดในที่พักแรมมีจำนวนเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา ที่พักแรมมีระบบรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว มีที่พักแรม เช่น โรงแรม รีสอร์ท บังกะโล โฮมสเตย์ หลายขนาดและหลายราคาไว้บริการนักท่องเที่ยวและมีจำนวนร้านอาหารให้บริการนักท่องเที่ยวที่เพียงพอ มีระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา ที่เพียงพอต่อการใช้บริการของนักท่องเที่ยว สนามกีฬา และหรือสถานที่จัดการแข่งขันกีฬามีความพร้อม ต่อการใช้งานอยู่เสมอ สนามกีฬา และหรือสถานที่จัดการแข่งขันกีฬาสามารถรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ และสนามกีฬามีความหลากหลายตามประเภทกีฬา ซึ่งสอดคล้องกับปรารถนา ยศสุขและเฉลิมชัย ปัญญาดี (Prathana Yotsuk, & Chalermchai Panyadee, 2005) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อชุมชนและครัวเรือนในชุมชนที่มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในชนบทภาคเหนือของประเทศไทย ด้านการใช้เครื่อง

อำนวยความสะดวก พบว่า มีการใช้เครื่องอำนวยความสะดวกเพิ่มมากขึ้น และสอดคล้องกับ มณีวรรณ ผิวนิ่ม (Maneewan Phiwnim, 2004) ที่ว่าการท่องเที่ยวตลาดน้ำมีผลกระทบต่อชุมนในด้านบวกมากกว่าด้านลบ โดยการท่องเที่ยวช่วยสร้างงานให้คนในชุมชนมีส่วนในการพัฒนาคุณภาพชีวิต เนื่องจากมีการปรับปรุงพื้นที่ปรับปรุงการคมนาคมและสาธารณูประโภคให้ได้มาตรฐาน และสอดคล้องกับ ฤดี หลิมไพโรจน์ และไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew, 2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าด้านที่พัก: ที่พักในจังหวัดมีจำนวนเพียงพอ ที่พักในจังหวัดอยู่ในระดับมาตรฐานจังหวัดมีความหลากหลายของประเภทของที่พัก ราคาที่พักมีความเหมาะสม ข้อมูลท่องเที่ยวด้านที่พักค้นได้ง่ายจากเว็ปไซต์ และสอดคล้องกับ ดวงกมล บุญทวีทรัพย์ (Duangkamon Bunthaweesap, 2012) ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยดึงดูดด้านแหล่งท่องเที่ยวและด้านที่พักแรม มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว และสอดคล้องกับ พิชัย นิรมานสกุล (Pichai Niramansakul, 2011) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยว การเปิดรับข่าวสาร การรับรู้ภาพลักษณ์และการยอมรับคุณค่าแบรนด์เมืองท่องเที่ยวไทยพบว่า ชาวไทยมีการรับรู้ในระดับ “ดี” ขึ้นไปคือ สินค้าและแหล่งซื้อของ สีสันยามค่ำคืน แหล่งท่องเที่ยวหลากหลาย สถานที่ท่องเที่ยวสวยงาม ความเจริญทางเศรษฐกิจ คุณภาพโรงแรมและที่พัก สถานบันเทิงหลากหลายและอาหารอร่อยหลากหลาย ส่วนภาพลักษณ์แบรนด์เมืองท่องเที่ยวที่ชาวต่างชาติมีการรับรู้ในระดับ “ดี” ขึ้นไป คือ สีสันยามค่ำคืน ความเจริญทางเศรษฐกิจ คุณภาพโรงแรมและที่พัก สถานบันเทิงหลากหลาย อาหารอร่อยหลากหลายและการอาศัยของคนต่างถิ่น และสอดคล้องกับ วิตติกา ทางชั้น (Witthika Thangchan, 2014) พบว่า ด้านที่พักแรม (Accommodations) ในพื้นที่จังหวัดริมชายแดนโขงมีที่พักหลากหลายโดยส่วนใหญ่เป็นที่พักแรมขนาดกลางและขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนเพียงพอกับนักท่องเที่ยวทั้งประเภทโรงแรม อพาร์ตเมนท์ รีสอร์ท โฮมสเตย์ ฯลฯ

องค์ประกอบที่ 4 ด้านรายการให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นไปได้มากที่สุด มีจำนวนเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย (Security) ที่เพียงพอ และมีระบบสื่อสารสำหรับติดต่อขอความช่วยเหลือในกรณีเกิดเหตุฉุกเฉินที่มีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับ พระมหาสุทิตย์ อบอุ่น (Phra Maha Sutit Oun, 1997) จากผลการศึกษาควรส่งเสริมให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยวในชุมชน โดยจะต้องมุ่งเพิ่มศักยภาพในการรับรู้ข่าวสารและการฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรท้องถิ่นและการจัดตั้งกลุ่ม/ชมรมท่องเที่ยวหรือการจัดตั้งธุรกิจชุมชนเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ควรมีองค์กรที่รับผิดชอบในด้านความปลอดภัยและควรเพิ่มความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ ไมเออร์ ปาร์ดิว และลอนดอน (Meier, Pardue & London, 2012) พบว่า รูปแบบและหน้าที่ที่มีความชัดเจนของแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนสามารถส่งผลทำให้ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลและหน่วยงานมีมาตรฐาน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้ ได้แก่ สภาวะของชุมชน ระบบการบริหารจัดการ การสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง และนโยบายสุขภาพ และสอดคล้องกับ หทัยรัตน์ ทองเรือง (Hathairat Thongruang, 2010) ซึ่งผลการศึกษาโดยรวมพบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านบุคลากรและการบริการมากที่สุด และสอดคล้องกับ ฤดี หลิมไพโรจน์ และไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew, 2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ด้านความปลอดภัย: มีความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่/ตำรวจรักษาความปลอดภัยอย่างเพียงพอ ประชาสัมพันธ์หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อเมื่อมีเหตุฉุกเฉิน มีแสงสว่างเพียงพอในแหล่งท่องเที่ยวช่วงเวลากลางคืน มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีในท่าเทียบเรือ และสอดคล้องกับ ดวงกมล บุญทวีทรัพย์ (Duangkamon

Bunthaweesap, 2012) ผลวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความปลอดภัย รองลงมา คือ ปัจจัยด้านแหล่งท่องเที่ยว และปัจจัยด้านที่พักแรม

องค์ประกอบที่ 5 ด้านกิจกรรม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยเป็นไปได้มากที่สุด ใน มีกิจกรรมการถ่ายภาพขณะไปท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสามารถสร้างความตื่นเต้น ท้าทายให้กับนักท่องเที่ยวได้ และกิจกรรมการแข่งขันกีฬา ไม่ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมกับแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งสอดคล้องกับ อระนุช โกศล (Aranuch Koson, 2013) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนพบว่า การเตรียมความพร้อมของไทยด้านการท่องเที่ยวเพื่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนควรหันมาให้ความสนใจการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างชาญฉลาดเพื่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุดและใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป และสอดคล้องกับ คนึงภรณ์ วงเวียน (Kanungporn Wongwian, 2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนายุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาเกาะเสม็ด จังหวัดระยอง พบว่าเกาะเสม็ดเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความพร้อม ด้านทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลและป่าไม้ มีความสวยงามและจุดเด่นในด้านหาดทรายขาวละเอียด น้ำทะเลใส มีอ่าวต่าง ๆ มากมาย และเป็นสัญลักษณ์ของวรรณคดีเรื่องพระอภัยมณีมีความเหมาะสมของกิจกรรมการท่องเที่ยว การบริการทางการท่องเที่ยว การจัดการทางการท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยวของเกาะเสม็ด และสอดคล้องกับ วีระศักดิ์ กราปัญจะ (Weerasak Krapancha, 2011) พบว่า รูปแบบกิจกรรมควรเกี่ยวเนื่องประเพณีท้องถิ่นหรือการประกอบอาชีพของชุมชนการ พัฒนาควรพัฒนาในด้านการจัดการการท่องเที่ยว และสอดคล้องกับ วิตติกา ทางชั้น (Witthika Thangchan, 2014) พบว่าในด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) กิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกฤดูกาล โดยส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในชุมชน เช่น กิจกรรมในโฮม สเตย์ การบายศรีสู่ขวัญ การทำอาหารพื้นบ้าน การแสดงของชุมชน การสาธิตทำของที่ระลึก การทอผ้า เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 6 ด้านการบริการเสริม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า แนวโน้มการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย ด้านการบริการเสริม มีองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย เป็นไปได้มากที่สุด ใน มีอาหารเฉพาะของท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ และมีข้อมูลติดต่อสถานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น โรงพยาบาล สถานีตำรวจ ธนาคาร เป็นต้น คือ มีอุปกรณ์และเครื่องมือบรรเทาสาธารณภัยที่เพียงพอและอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี เช่น ถังดับเพลิง อุปกรณ์ปฐมพยาบาลขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับ ฤดี หลิมไพโรจน์ และไกรฤกษ์ ปิ่นแก้ว (Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew, 2015) ได้ศึกษาอิทธิพลของภาพลักษณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยาพบว่า ด้านร้านอาหาร: ร้านอาหารตามแหล่งท่องเที่ยวมีความสะอาด มีจำนวนร้านอาหารที่ให้บริการอย่างเพียงพอ มีความหลากหลายเมนู มีร้านสะดวกซื้อเพียงพอต่อความต้องการ และสอดคล้องกับ แสงเดือน รตินธร (Sangduean Ratinthorn, 2012) ปัจจัยดึงดูดที่มีอิทธิพลต่อนักท่องเที่ยวชาวจีนในการเลือกมาท่องเที่ยวในประเทศไทย คือ อาหารไทย วัฒนธรรมไทย ความงดงามของธรรมชาติ ทะเลและชายหาดที่สวยงาม และความพร้อมของข้อมูลการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้องค์ประกอบที่แสดงถึงแนวโน้มที่เป็นภาพรวมของการท่องเที่ยวเชิงกีฬาสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทยเท่านั้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการเลือกพื้นที่ ที่เป็นพื้นที่เฉพาะเจาะจงตามแหล่งท่องเที่ยวที่มีภูมิทัศน์ที่แตกต่างกันออกไปได้อย่างเหมาะสม

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการวิจัยจากกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) งบประมาณด้าน ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

References

Aranuch Koson. (2013). *Sustainable tourism management to support entering the community ASEAN economy* (Doctoral dissertation), Bangkok: Mahidol University.

Arasatham Phromma, Rapeepan Thonghor, Mongkol Nakarat, & Thewan Nawalak. (2005). *Developing the potential of sports and exercise recreation tourism*. Bangkok: Ramkhamhaeng University.

Chandrakhajorn Chooruthai. (2013). *Perception of the tourism image of foreign tourists towards Phra Nakhon Si Ayutthaya Province* (Master's Thesis), Bangkok: Dhurakij Pundit University.

Duangkamon Bunthaweesap. (2012). *Factors affecting the satisfaction of Thai tourists traveling Travel to Phu Toei National Park Suphanburi Province* (Master's Thesis), Bangkok: Dhurakij Pundit University.

Hathairat Thongruang. (2010). *Factors influencing the decision to use accommodation services of foreign tourists in Koh Samui District, Surat Thani Province* (Master's Thesis), Surat Thani: Surat Thani Rajabhat University.

Jittima Kontrong. (2005). *Image of the Tourism Authority of Thailand according to the opinions of Thai tourists* (Master's Thesis), Bangkok: Kasetsart University.

Kanungporn Wongwian. (2011). *Developing a sustainable ecotourism strategy Koh Samet Rayong Province* (Doctoral dissertation), Bangkok: Phranakhon Rajabhat University.

Kanyarat Srichan. (2005). *Visitors' perceptions of the tourism image of Chang Islands Trat Province* (Master's Thesis), Bangkok: Kasetsart University.

Kunnipat Bunrung. (2010). *Factors affecting Thai tourists' decision to travel to Koh Samui* (Master's Thesis), Bangkok: Thonburi Rajabhat University.

Maneewan Phiwnim. (2004). *Development and impact of tourism, a case study of floating market communities*. Bangkok: Thailand Research Fund.

Meier, B. M., Pardue C., & London. (2012). Implementing community participation through legislative reform: A study of the policy framework for community participation in the Western Cape province of South Africa. *International, Health and Human Rights, 12*(15), 1 - 4.

Nassar, M. A., Mostafa, M. M., & Reisinger, Y. (2015). Factors influencing travel to Islamic destinations. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research, 9*(1), 36 - 53.

Nitt Hathaiwasiwong Suksri. (2007*). Image of Koh Samui in the perspective of foreign tourists*. Surat Thani: Surat Thani Rajabhat University.

Online news RYT9. (2018). *Looking at world trends, catching the trend of Sport Tourism Leading to opportunities for Thai entrepreneurs*. Retrieved from https://www.ryt9.com/s/exim/2880971

Phra Maha Sutit Oun. (1997). *Studying the potential of local communities in promoting ecotourism Specific case study: KK River route.* Bangkok: Faculty of Social Work Thammasat University.

Pichai Niramansakul. (2011). *Tourism behavior Exposure to news perception of image and accept the brand value of Thai tourist cities*. Bangkok: University of the Thai Chamber of Commerce.

Prathana Yotsuk, & Chalermchai Panyadee. (2005). *Impact of ecotourism on the community and households in communities that have ecotourism in rural northern Thailand*. Chiang Mai: Maejo University.

Ruedee Limpairoj, & Krairiksh Pinkaew. (2015). The influence of the image of cultural tourism and tourists' satisfaction with their intention to return to visit again At Phra Nakhon Si Ayutthaya Province. *Academic conference report and presentation of research results: National and international level, national group, Humanities and Social Sciences, No. 6*, (pp.448 – 460).

Sangduean Ratinthorn. (2012). Push factors and attraction factors affecting Chinese tourists in make a choice come travel in Thailand. *Academic Journal of the Association of Higher Education Institutions Private Sector Authority of Thailand (SSO), 18*(2), 84 -104.

Somsak Chunharasmi. (2010). *Annual report on the situation of the Thai elderly*, Thailand. Retrieved from http://www.m-society.go.th/document/statistic/statistic_7722.pdf

Weerasak Krapancha. (2011). *Ecotourism management model in the Ban Ao Thai community forest area Lane, Ban Tha Phru, Khao Thong Subdistrict, Mueang District, Krabi Province* (Master's Thesis), Sukhothai Thammathirat Open University.

Witthika Thangchan. (2014). *Development of indicators for Isan cultural tourism along the Mekong border towards success Sustainability* (Doctoral dissertation), Khon Kaen University.

Received: 2024, March, 14
Revised: 2024, June, 12
Accepted: 2023, June, 27